

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap 25 K Félévre 150 K
 Félév 75 K Egész évre 300 K
HOVSZ PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felolvasó főszerkesztő: Dr. Komlósy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM

INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
 Hiszek egy isteni örök Igazságban:
 Hiszek Magyarország feltámadásában.
 Amen.*

HIT

A karácsonyi szent este áhitata leng szerteszét, ránk borul, körülvesz bennünket, előmlik rajtunk ki ül-belül. Egy meleg és bensőséges érzés, mely még nem is olyan régen felderítte a lövészárkok sötét homályát, bizakodóvá erősítette az itthonmaradt gyermekek, hitvestársak, szülők kétségeskedését, mely mindenkor reményt sugárzott a kunyhók szegénységébe, alázatos hódolatot vitt be a ragyogó paloták márványfalai közé, bűnbánatot lehelt a börtönök vétkes nyomorultjaiba, alattvalói megindult ágot lopott a koronás fők büszke gögijébe s mely a jövőben is szállni fog mindig századokon és ezredeken át, és mindenfelé, hegyeken völgyeken, szárazon-vízen, jégmezőn-pálmaligetén, egen-földön keresztül terjesztve, hintve, árasztva boldogító megnyugvást, csendes békeséget és mindenekfelett hitet és hitet...

Egyszerű pásztorok kint háltak a mezőn és vigyáztak az ő nyájaira. Az éjszakák olyan némák, csendesek szoktak lenni, egyformák, mint ahogyan egyik tojás hasonlít a másikhoz. De ime, egy ilyen nyugodalmas, zavartalan éjjen váratlanul megjelent ezeknek a jámbor embereknek az Úr angyala, úgyhogy a pásztorokat e meglepő esemény láttára nagy félelem fogta el. „És monda az angyal nékik: Ne féljétek, mert imé hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lesz. Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid városban. Ez pedig néktek a jelet: látok egy kis gyermeket bépóllálva feködni a jászóban.” Ezeket mondotta az angyal és aztán visszazállt a mennybe. A pásztorok pedig felocsudván a látomány hatása alól, esiettek Bethlehemiig, ahol meg is találják a jászóban fekö csecsemőt. „Megtérén k pedig a pásztorok, dicsőít én és dicsérvén az Istent...” azaz hittek.

E hitték azt a lehetetlennek mutakozó, kepelenségnek luszó, szinte furcsaság számba me ő jóslatot, hogy nekik és vőök együtt az egész népnek ez a p rá yi kisd d, ez a sz na közt feköv szeg ny égben le edző, jómagával is te h tetl n emberke lesz a megtartója, a Megváltója. Nem földi, anyagi hatalmak és nagyságok vezeteli rá cket erre a következteté re: nem biborban és bársonyban született császári trónörököst láttak ők, sem természetfölötti ésszel és erővel

megáldott óriást nem fedeztek fel, még csak a prófétáknál előzőleg mutakozó csudás jelenségek sem nehezednek rá gondolkozó értelmükre. A tudás utjai előttük járhatatlanul eltorlaszolódnak, a tapasztalat érvei erre az esetre semmiképen, a legszemernyőbb mértékben sem alkalmazhatók. Az angyal kijelentése pedig az ész számára, a józan és hideg bizonyítékok alapján működő ítélkezésre nézve, sokat, elbírhatalmanul és legyőzhetetlenül sokat hirdet: egy jászóban feköv kis gyermek fogja megváltani ezt az egész nemzetet. Itt nem marad más hátra, csak egyetlen egy lehetőség: hinni vagy nem hinni. De a pásztorok „megtérének”, azaz hittek. Az ő lelküket nem igázta le a kételkedés, nem lett rajtuk urrá a látottak után a porbatipró csüggedés, hanem a „mennyei seregek sokaságával együtt repültek felfelé az első karácsony estének gyönyörűsége érzésével a Mindenható igi számolyához.

Hát vajlon minket, szegény magyarokat, megszállott részek bus rabjait és csonka hazánknak meggyalázott szenvedőit, elfog-e karácsony szent estéjén ezen megnyugtató, mennyekbe felemelő érzélem? Tudunk e úgy bizni, hinni, remélni mi is, a huszadik századnak kimivelt emberei, mint ahogyan képesek voltak erre két évezreddel ezelőtt amaz együgyű fiai a pásztorokodásnak? Ne keressük se ma, se holnap, se azután az észszerű adatokat, melyekből szöve-

vényes számításokkal ki bírjuk elemezni egy szebb jövő lehetőségét. Ne latolgasuk most az emberi eshetőségek összejátszását, mely reánk majdan jökedvet és bőséget fog hozni. Ne füzögessük egybe muló napokon át az ok és okozat láncszemeit azért, hogy végül pompázó ékszer gyanánt az egyiptomi bősztendők tündérképét akaszthassuk. Hanem térjünk meg mi is, mert eljött ránk az idők teljessége. Fogadjuk lelkünkbe alázattal és meggyőződéssel, bűnbánattal és szeretettel, földön csuszva és eget kérve a hitet. Ujjászületésünknek, felmagasztaltatásunknak, rabszolgákból királyokká kenettetésünknek egyetlen és kizárólagos eszköze, utja, végrehajtója csak ez lehet, mely nem ígér nekünk most, pillanatnyilag, az emberi tudás véges határain belül tengernyi szenvedéseink, vértanuságos bánataink, nemzeti és egyéni tönkremenésünk megszűnésére nézve semmi bizonyosat, semmi kézzelfoghatót, semmi érzékileg észrevehetőt, de annál inkább eltölt bennünket azzal az igazi, őszinte, legelső karácsonyi estének bizakodó hangulatával. Így fordítsuk epedő tekintetünket és szomjuhozó lelkünket ama bethlehemi jászol felé, a kis gyermekre, „a magasságból való csemetére, hogy megjelenjék azoknak, kik a setétségben és a halál árnyékában vagynak, hogy a mi lábainkat igazgassa a békességnek útjára”.

Dr. Bessenyei Lajos.

Márk Endre, a szellemi rokkant

A városi tanács pénteken délután 1 órakor Huber Ottó főispán elnöklete alatt teljes ülést tartott, melyen a két napos közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették a Márk Endre interpellációjára hozott határozat kivételével! A szervezeti szabályzat 145. pontja ugyanis kimondja, hogy városi ügyész csak ügyvéd lehet és ügyvédi gyakorlatot folytathat.

Márk Endre interpellációjáról — micsoda erkölcsi pofon! — megállapította a teljes tanácsülés, hogy az teljesen rosszindulatú, mikor azt akarja erőszakosan magyarázni, hogy a t. főügyész helyettese csak dr. Dóczy Emil vagy dr. Kölcsey Sándor lehet és dr. Debreczeny Barna összeférhetetlen, mert a debreceni első takarékpénztáros. Megállapította a teljes tanácsülés, hogy dr. Kölcsey Sándor a mezőgazdák bankjánál és a gazdasági banknál is ügyész. (Lézt a gerendát nem vette észre Márk Endre, mikor a Debreczeny Barna szeméből a szálkát akarta kipisskálni!)

Megállapította a tanács, hogy Debreczeny Barna csak ideiglenesen behelyettesített főügyész, mint tb. tisztii főügyész és a behelyettesítés tartamára a takarékpénztár szabadságolta, tehát nincs összeférhetlenség. Megállapította az a köztudomású tény is a tanács, hogy Márk Endre, mikor polgármesterré választották az egyházközségi ügyész állásból jött át és mikor nyugdíjazták, mint polgármestert.

visszatért régi állásába, melyet számára — fenntartottak! (Minek megy napra az olyan ember, akinek vaj van a fejéül)

A teljes tanácsülés végén még Csóka Samuel helyettes polgármester mondott néhány zokszót az „öreg föbredő” és „náslóhajtogató” asidóbarát Márk Endrének.

— Szellemi rokkantságra vall az egész interpelláció — mondta. Nem is tartom érdekesnek, hogy a személyemet ért ragalmakra válaszoljak.

Pont. Helyes!

Városi közgyűlés

Debrecen város törvényhatósági bizottsága december 27-én d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, mely megint viharos lesz, amit a tárgysorozatból következtetünk. A közgyűlés tárgyai:

Az 1920. évi dec. hó 22-én tartott törvényhatósági bizottság határozata folytán napirendi tárgyalása Márk Endre bizottsági tag interpellációjának: 1. A legtöbb adót fizetők 1921. évre szól névjegyzékének az előirt határidőre össze nem állíthatása miatt. 2. A tisztii főügyész helyettesítése tárgyában.

A békeszerződések revíziója

A washingtoni Fehér Ház akciója

Bécs, dec. 24. — Az új elnök ismeretes beszédének hivatalos szövege ugyan még nem került át az Océánon, de már így is meg van a maga jelentős politikai hordereje. Azok előtt, akik *Harding* felfogását régebben ismerik, nem volt titok, hogy ő a békeszerződések revízióját szükségesnek tartja. Most azonban egy lépéssel tovább ment az elnök. Nyilvánosságra hozta, hogy Amerika a revízió iránti mozgalom élére áll, hogy ő a *jelenlegi helyzetet tarthattannak látja és olyan kultúrkatasztrófától, olyan összeomlástól fél, amely a hatalmakat akarataik ellenére is kényszeríteni fogja hogy a békeszerződések ügyében új rendet teremtsenek.*

Az elnyomottak és legyőzöttek számára reményteljes, súlyos kijelentés ez. Az, amit *Harding* mond, súlyos vád a rombolók ellen, akik utjába állottak annak, hogy annyi fájdalom után magához térjen a világ és képes legyen felfrissülni.

Igaz, hogy *Harding* akciója, mely beszédéből kihallatszik, a jövő zenéje, de a megvalósulás sokszor gyorsabban megy, mint ahogy a kishitűek gondolják. S ahogy a háború hosszú előkészítés után egyetlen pillanatban tört ki, úgy a béke is életre kelhet bármely pillanatban, ha az elhallgathatatlan igazság fölül tud kerekedni.

Wilson a béke és jólét jelszava alapján választották meg, s mikor kormányra jutott, háborút kezdett Németországgal? *Harding* elnök lett, mint azoknak az exponense, akik Európát ügyeibe minden beavatkozást kárhoznak. — Lehet, hogy az történik vele is, ami *Wilson*-nal, és talán újból beigazolódnak a régi bölcsességek, hogy a dolgok erősebbek az embernél és hogy az események pályájukon gyakran letiporják az ellenállók. *Harding* megválasztása voltaképpen *Wilson* európai utazásának visszhangja volt, mivelhogy az Egyesült Államok belekeverték magukat a kormányok intrikáiba és olyan kötelezettségeket vállaltak magukra, amelyek saját szabadságukat és önállóságukat kérdésessé tették.

De az elnök tanácsadóinak *Hoover*nek, *Taft*nak és *Rovt*nek mindég az volt a véleménye, hogy Amerika ha más formában is, ha nagyobb mozgási szabadsággal is, részt kell, hogy vegyen a kontinens sorsának intézésében. De nemcsak érzelmi motívumok folytán,

hanem merőben gazdasági okokból is lehetetlen Amerika teljes elszigeteltsége. Ezt igazolja az is, hogy néhány nappal ezelőtt 200 bankár gyűlt össze Csikágóban, hogy oly hosszulejáratu kölcsönök ügyében hozzanak megállapodást, amelyek azt a célt szolgálják, hogy Amerika külkereskedelmét stabilizálják. E végből a kormány által támogatva 100 millió dollár alaptőkével hatalmas egyesületet hoztak létre, amelynek felügyelő bizottságában *Hoover* *Warburg* Pál és az amerikai bankáregyesület elnöke vannak.

Amerika nem térhet ki az elől, hogy az európai államoknak 10 milliárd dollárt kölcsönözzön. Nem szabad elfelednie, hogy az utóbbi években az export 5 milliárddal multa felül az importot. Nem élhet légüres térben anélkül, hogy lássa és tudja: mi történik a világ másik részében? Anélkül, hogy érezze, miszerint halálos nyavalyák dülnek az európai államokban. Önérdék is van hát abban, hogy *Harding* elnök kifejezte kívánságát Európa helyreállítására és a békeszerződésekkel összefüggő jelenlegi izgalmas helyzet megszüntetésére.

Vagy mer-e valaki kételkedni, hogy a békeszerződések a világ romjait jelentik? A napilapok áttekintése találó feleletet ad a kételkedőnek. A német birodalmi pénzügyminiszter közzé tette, hogy Németország három hónap alatt 360 millió arany márkát, azaz körülbelül 2 és fél milliárd márkát fizetett az antantnak. Hogyan tett szert erre a rengeteg összegre? Csakis a bankóprés útján, amely a németbirodalomnak is végzi szomorú feladatát, mi volt annak a következménye? A német valuta további süllyedése, az idegen értékek emelkedése, s ennek megfelelően a német márka felvevőképességének esőkenése.

Angliában kialakultak a magaskemencék, sok millió gép esendően pihen, Yorkshire nyugtalankodik, de Svédországban, sőt Spanyolországban is visszaesés tapasztalható. De maguk a kormányok vétenek legjobban saját népük ellen, amikor támogatják a munkanélkülieket és segélyeket fizetnek nekik s ezáltal a józan ész és bölcsességet csapdossák arcul... A politikai érzéketlenség, a bosszúvágy és rombolási kedv sohasem jutott ily szemérmetlenül előtérbe. Semmis az emberi jogok tekintélye, semmis a kisebbség védelme, semmis a

határ, amely a természetnek megfelel, az önállóság, a gazdasági érdek.

Vagy *Trockij* vette át örökségét?

— *Harding* bizonyára ezt a végleges romlást akarja megakadályozni s milliók bálája fogja jutalmazni, ha ez a mentés sikerül neki. Nincs nekünk semmilyen 14 pontunk, csak egy van: az igazságosság. Nincsenek hangzatos frázisaink, csak a dilettantizmus végére van szükségünk és oly komoly politika visszatérésére, amely célravezető tapasztalatokon alapszik...

Helyzetkép

Orbók *Atilla* a városi közgyűlés napján interpellálta a belügyminisztert a debreceni állapotok miatt. Állítása szerint itt felborult a közrend s életveszélyes még az utcán is járni. Értelmitelése elsőrendű, mert az itteni tanács tősgyökeres civis származású tagjaitól veszi a tájékozást, (értjük, de talán csak egy tagjától, akit leginkább szorít a sz. k. bakkancs!). A szerepet jól összetanulták. Amikor *Orbók* beszélt fent, ideleln a debreceni városházán csinálták hozzá az illusztrációt.

A közgyűlési terem mozgósínháza csakugyan ilyen tárgyú képet vetített a falra. *Freund* *Jenő* szerint *Szentkirályinak* pofon elől kellett a közgyűlési terembe menekülnie. Hát ez már csak felbomlott közrendet jelent! Valóban, ez egyszer egyet értünk. Felbomlott a közrend, sőt megbomlott az egész világ itt Debrecenben, a magyar világ, ahol a katolikus egyház gondnokának a zsidó hitközségi elnök pofona elől kell a közgyűlés elé menekülni, ahol meg a református egyház (sirjunk-e vagy kacagjunk?) és a debreceni kollégium gondnoka várja nem a másik, állítólag a pofonul üldözött keresztény és magyar egyház gondnokát oltalmazó karokkal, hanem — a pofonnal kergető zsidó hitközségi elnököt, igen a fehér terror alatt mukkanni sem tud s merő zsidóság vezérférfiát. — És a közgyűlési többség a *Freund* ur oldalán van.

Hanem talán meg is sértette egy kissé a vetítő készülék vezetője? Eltévészette a lemezt. Ez a kép a veres világban jobban bevált volna. Avagy itt Debrecenben még most is azt az időt éljük? Avagy pedig ezt óhajtják vissza?

**MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER
CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!**

Megjelent a Nagyságos Fejedelem

... „Virágvasárnap, a gyengeség miatt nem mehetett templomba, hanem a közelvaló házban, hallgatta a misét. A mise után, amely pap oda vitte neki a szentelt ágat, térdén állva vette el kezéből mondván, hogy talán több ágat nem fog venni. Hétfőn jobbacskán volt. Kéccden hasonlóképen, Szeredán délután nagyobb gyengeségben esett. Csütörtökön, — igen közel lévén utolsó végéhez — el nehezedék és az Urat magához vette nagy buzgósággal. Estve, lefekvés idején, kétfelől a karját tartották, de maga ment a háló, házában. Tizenkét óra felé éttszaka, mindnyájan mellette voltunk.

A pap kérdezte tőle, ha akarja-e fel venni az utolsó kenetet? Intette szegény, hogy akarja. Annak vége lévén, a pap szép intéseket mondván, nem felelhetett reájok, noha vettük észre, hogy eszin van. Azt is láttuk, hogy az intés-kor szeméből könnyek folytanak. Végűre szegény, három óra után reggel — Istennek adván lelkét — el aluvék. Ugy „holt meg mint egy gyermek“. II. Rákóczy Ferenc, Magyarország fejedelme!

Az utat, melyet lábai tapostak, rég elmosta az eső, benötte a fű. Az ajkak, melyek, legendás hírét továbbadták, a szemek, melyek délceg alakján megpihentek, — régen elhamvadtak.

Az írdeák keze lehanyattlott...

A szüzmáriás zászlók szét mállottak. A magyar föld beitta az utolsó kuruc vércseppet is. A Mármora tenger hajjai közönyösen mossák tovább a parti sziklákat Rodostóban.

A magyar nemzetnek nem maradt egyebe, csak az emlékezés és a kuruc dalok sirámai. Évszázadok multak el. Az ősrontás szel-leme darabokra szakgatta szép Magyarországot. A megmaradt hazában, — melyet *Csonkamagyarországnak* neveztek el — a menekült magyarok ezrei éheztek és fáztak: asszonyok, gyermekek és könnyező férfiak.

Nem volt a világon szomorubb ország: *Csonkamagyarországnál*.

Egy csillagfényes téli estén aztán, lassan megnyílt a kassai dom nagy szárnyas ajtaja. Az őrtálló cseh katona ijedten szalutált a hermelinprémes, ragyogó alaknak, aki méltóság-teljesen, halkán suhant keresztül a küszöbön, haladt a némává lett katona előtt.

Akik ébren voltak Kassán azon az éjszakan, — nagy világosságot láttak, akik aludtak, róla álmodtak.

Ment, sokáig ment a fejedelem megdicsőült alakja, míg a hegyek közül kiérkezett a nagymagyar alföldre. Szinmagyar városokon, falukon haladt keresztül, de sehol egy árva lelket sem látott, csak hosszú, fűtetlen, vasútkocsisorokat, bennük szép sorjában alvó székyeket. A gyergyói havasokról álmodtak és betakarták magukat az utolsó ruhadarabjukkal.

A fejedelem elsuhant a kocsik mellett, de mindenikbe benézett; szeretett volna valamelyikkel beszédbe elegyedni, de mindenki aludt véges-végig a kocsisoron. Az utolsó vagonban azonban mécsvilágot látott a fejedelem. Parányi, ládából összerótt asztal mellett egy öreg székyelyt, szemben vele az unokája. Előttük az asztalon szétterítve, Európa legújabb térképe feküdt.

Az öreg székyely nézte a térképet és sze-

méből két, nagy könnycsepp gördült alá a papirosra.

A fejedelem áthajolt az öreg székyely vállán és benézett a térképbe. Kereste az ismerős hegylencákat, folyókat, tavakat de egyiket sem találta ott, ahol egy életen át megszkotta. Valahol Európa közepén parányi, idéltlen, ismeretlen, sárga foltocskát látott, rajta keresztül tizenkét betűt, melyek összeolvasva e szót adták: Magyarország.

A fejedelem kiegyenesedett, hófehér palástja úgy ragyogott, mint a szűzfűhő, mely karácsony éjszakán betakarja a *Hargita* csucsát és megszólalt:

— *Lázár Bertalan*, öreg kopjasom, rám ismersz?

Az öreg székyely felugrott, megfordult és ránézett a fejedelemre. Ugy nézett rá, mintha az apja állt volna előtte, aki *Bem* tábornok védelmében esett el *Isaszegnél*, ugy nézett reá, mintha a világ legtisztább asszonyát látta volna: az anyját; ugy nézett reá, mintha a *Golgota* alól visszatérő szűzanyát látta volna és mondta halkán, önfelédten:

— A fejedelem!

II. Rákóczy Ferenc rátette árnykezt az öreg székyely vállára és messzire hallható hangon ugy, hogy szavára minden alvó székyely felébredt, ezt mondta:

— Elég volt a bujdosásból. Megyünk haza Erdélybe: *Kolozsvárra*, *Brassóba*, *Udvarhelyre*, — azután *Sárospatakra*, *Kassára*, *Eperjesre*, *Hunkácsra*, *Kővárra*, *A jobbszárnyat* vezet: *Ocskay*. *A balszárnyat*: *Bercsényi*. *A tartalékot*: *Károlyi Sándor*. — Hej *Lázár Bertalan*, öreg kopjasom, szólj be csak a sátorokba gyorsan, ébredjenek a vezérek: *Bóné András*,

A keresk. és iparkamara felterjesztése a pénzügyminiszterhez

Nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszter Ur!

A magyar pénzügyminiszteri tárca elfogadása alkalmából fogadja Nagyméltóságod a debreceni kereskedelmi és iparkamara őszinte meleg üdvözlését és működéséhez legjobb kívánatait.

Soha még magyar pénzügyminiszter nem kezdett nehezebb körülmények között munkához, de soha még nagyobb reménységgel, teljesebb hittel, erősebb bizalommal nem fogadott pénzügyminisztert a pénzügyi, kereskedelmi és ipari érdekeltség, mint most Nagyméltóságodat.

Gazdasági helyzetünk folytonos sülyedését látva, másfél év óta feszülten vártuk a pillanatot, mikor végre Nagyméltóságod átveszi a pénzügyi kormányt s megkezdődik a reális gazdasági politika.

A szavak áradatából elég volt, Nagyméltóságod a tettek embere s országunkat csak tettekkel és a munkához visszavezetéssel lehet megmentenie.

Mi várjuk Nagyméltóságodtól a kereskedelem szabadságát, az iparnak anyaggal ellátását minden termelni akaró tevékenység kifejthetőségének előmozdítását és biztosítását, mert tudjuk, hogy a mostani pénzügyminiszter iparos, kereskedő és bankigazgató, de mindenképp a szabadságot szerető és hazája talpraállításáért dolgozó magyar ember.

Hiszünk és bízunk abban, hogy Nagyméltóságod országunkat a lejtőn megállítja és a kemény munkával kövezett helyes utra vezeti, ebben a munkában a kamara mindenkor készségesen áll Nagyméltóságod rendelkezésére. Kérjük és várjuk irányító rendelkezéseit, mert dolgozni akarunk.

Engedje meg Nagyméltóságod, hogy a kamara régi ismerőse és fegyvertársa gyanánt is üdvözölhesse, mint a magyar közgazdasági érdekképviselők vezéreinek egyikét s mellözve a szokásos hivatalos merev stílust, őszinte szeretetéről és ragaszkodásáról is biztosíthassa a magyar pénzügyek diktatorát.

Debrecen, 1920 december hó 21.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Szent Kírdyfi Tivadár,
elnök.

Dr Radó Rezső,
titkár.

Eckstein János, Sennyei István, Hosszay Imre, Forgách, Sibrik, Zay és Mikes, bontsátok ki a fehér selyem zászlókat. Szólljon a tárogató, peregjen a dob, riadót fujjon a kürt. Sokáig aludtunk, idegen kézre került: Kassa, Pozsony, Pécs, Nagyvárad, Temesvár, Brassó, Kolozsvár és Szeged. Az lesz a jeladás, ha megdördül az ágyu keleten, ha biborvörössé válik az égája, napkeleten. Elég volt a bujdosásból. Megyünk haza!!!

Az öreg székely kinézett a homályos ablaküvegen és látta, hogy keleten biborvörössé vált az ég alja. Ebben a pillanatban eltűnt a fejedelem tündöklő alakja, a mécses lángja nagyot lobbant, aztán végképpen kialudt.

Az öreg székely kinyitotta az ajtót, nagyot, mélyet lélegzett, aztán... hirtelen fölfigyelt. A székelyek mind ébren voltak és szoborra dermedve, mozdulatlanul, hangtalanul figyeltek arra az ismerős hangra, amely kelet felől jött és szabályos időközökben megismétlődött. Egy... kettő... három...

A biborvörös égen minden dördülés után vékony füstfelhő szállt fölfelé.

Egy fiatal legény szólalt meg először, nagyon csöndesen mondta:

— Ágyuznak!

Utána egy másik szólott, akin köpönyeg sem volt:

— Galicia felől szól.

Egy katonaruhás, alacsony kis székely tagadólag rázta a fejét:

— Nem Galicia felől, Besszarábia felől, az oroszok jönnek!

Hosszu csend következett. Az asszonyok, férfiak és a harmatos, hajnali levegőben remegő gyermekek előre nyújtott nyakkal, mozdulatlanul, figyeltek.

Bulgária mai helyzete

A bolgár belügyminiszter nyilatkozata

Ugyszólván semmit se tudunk egykori szövetségeseinkről, a vitéz és hűséges bolgár népről, amelyet ugyanugy nyomorba döntött, koldus-szegényre tett a neullely béke, mint ahogy Magyarországot a trianoni. A N. Fr. Pr. egyik legutóbbi számában azonban hosszasan foglalkozik a rettenetes helyzetben selylődő Bulgáriával és egy újságírónak Dimitroff belügyminiszterrel, Stambulisky külügyminiszter helyettesével folytatott beszélgetését közli. A cikk többek között a következőket mondja:

— A bolgár nép munkának látott és nyugalommal nézi kormányával céltudatos cselekedeteit. Ez a körülmény keseríti el a kormány ellenségeit annyira, hogy tevékenységében intrikához és gyanúsításokhoz nyuljon céljainak elérésére. Így ujabban azt a hazug hírt terjesztették a kormányról, hogy differenciák merültek fel tagjai között a koronával szemben. Ellenségeinknek ez a magatartása természetesen gyakran gátol bennünket abban, hogy a súlyos feladatoknak, amelyeket magunkra vállaltunk, eleget tehesünk. Sajnálattal kell konstatálnom, hogy most is, ebben Bulgáriára nézve oly sorsdöntő időben ellenségeink, ahelyett, hogy honfiumi köteleességüket teljesítenék és a kormány munkáját megkönnyítsék, csak ellenünk és az ország érdekei ellen dolgoznak. Abban a nagy szerencsétlenségben, amelybe Bulgária vezetőinek bűnei miatt jutott, ellenségeink semmit sem tanultak és a régiekből semmit se felejtettek el.

— Bulgária azonban agrár állam és az is marad. Ellenségeink, a kommunisták, kihasználják ugyan népünknek ezt a gazdasági krízisét arra, hogy híveinek számát gyarapítsák, de ha nemsokára sikerülni fog nekünk normális állapotokat teremtenünk, akkor a falu népe önmagától fog a bolsevizmus ideáitól elfordulni és csak a tisztviselők és munkások fognak a kommunisták táborában maradni. Ez azonban már a marxizmus halálát jelenti Bulgáriában.

— Az orosz eseményeket illetőleg a helyzet az, hogy a bolsevisták valószínűleg megkezdik tevékenységüket Kisázsiaiban a mohamedán nép felheccelésé céljából. De nagyon kétséges, hogy ott eredményt tudjanak elérni, különösen a görög kormányválság után és az az jóakaratu magatartással szemben, amelyet az antánt ujabban Törökország irányában ta-

nusit. Nem hiszem, hogy Lengyelországot, vagy Besszarábiát megbírják hódítani és hogy lehetséges volna nekik tovább előnyömlniök. Hisz egy államnak sem érdeke, hogy ellenségeinek számát gyarapodni hagyja. A bolsevisták meg fogják kísérelni, hogy a Fekete-tengerig jussanak előre és annak gazdag vidékét Moszkva és Pétervár rendelkezésére bocsássák s ezáltal tekintélyüket is növelvén, a bolsevista propagandának hozzáférhetőbb központot teremtsenek.

— Bulgária a kisantánttal szemben jóakaratu magatartást tanusít, bár azt még ezideig nem fixirozhatjuk. A kis-antánt még nem alakult meg és nem tudhatjuk, hogy mely államok vesznek részt abban. Még az a sék sem világos, amelyet betölteni szándékszik. Meg vagyunk győződve, hogy a kis népek meg egyezése esetén jövőjére nézve kellő garanciánk lesz. Ha kis-antánt a kis nemzetek szövetségét jelenti, akkor a hozzája tartozó államok nyugodt és békés fejlődésének biztosítéka lesz... Bulgária nem tűzfélszek többé, hanem konzolidált állam, amely dolgozik és minden szomszédjával békében szándékozik élni...

Közös magyar-lengyel határ?

Budapest, dec. 24. (N. St. t. j.) A Nemzeti Sajtóiroda bécsi tudósítója az antant bécsi köreitől arról értesül, hogy az antanthatalmak hajlandók megvalósítani a közös lengyel-magyar határt és most ezen terv végrehajtásának lehetőségét mérlegetik. A tervet legkönnyebben úgy lehet végrehajtani, hogy a ruténföldet visszacsatolják Magyarországhoz. Franciaország melegen pártolja a közös magyar-lengyel határt. Prágában már tudomással bírnak az antant tervéről s a hír nagy riadalmat okozott.

Megrendült a francia kormány helyzete

Páris, december 24. (Távirat) A francia kamara legutóbbi eseményei miatt a francia kormány helyzete megingott. A szocialisták elégedetlenek, mert a royalistáknak tág teret engedett a kormány, míg a reakciók a Németország iránti enyhe viselkedésért neheztelnek. A legutóbbi kamarai szavazásnál 300 képviselő szavazott a kormány mellett, míg 230 ellene. Az új kormány elnökéül Poincarét, Briandot és Vivianit emlegeték.

Amnesztia-rendelet

Budapest, dec. 24. (N. St. t. j.) A kormány tagjai ma minisztertanácsot tartottak, amelyen az amnesztia rendelettel foglalkoztak. Az amnesztia-rendelet karácsony első napján jelenik meg a hivatalos lapban.

A német császárné él

Amsterdam, dec. 24. (Nemzeti St. tel. j.) Augustza Viktoria német császárné halálhírért megcáfolják. Tény az, hogy a császárné állapota változatlanul súlyos és ereje igen csekély.

Mozognak a vörös muszkák

Bukarest, dec. 24. (N. St. t. j.) A román vezérkar arról értesül, hogy a Dnyeszter mellett az orosz vezérkar gyanus csapatösszevonásokat folytat. Avaresku tábornok e kérdésben soronkívül tájékoztatta Ferdinánd román királyt.

Az ágyu szakadatlanul dörgött kelet felől. Az öreg székely egyet rántott a vállán, felkapta az ajtó mellett álló puskáját és kilépett a vagon ajtaján:

— Székelyek! Üzenetet hoztam! Mikor Besszarábia felől megdördül az ágyu, induljatok haza Gyergyóba, Csikba. Székelyek, elég volt a bujdosásból. Megyünk haza!!

Senki sem kérdezett többet. Mindenki elietett és néhány perc múlva utra készen állottak. Kinek kapa, kinek kasza volt a vállára vetve, de akadt olyan is, aki csak nyitott bicskát szorongatott a kezében.

Másnap reggel a csonkamagyarországiak kalácsot és bort vittek a vagonlakóknak ajándékba, mert ünnep első napja volt; de nem volt, akinek odaadják az ajándékat.

Az öreg, vak koldus, aki mindennap ott ült az országút szélén, ezt mondta nekik:

— A székelyek hazamentek megvédeni a magyar határt!

A csonkamagyarországiak némán és meghatottan állottak meg. Valahogy érezték, hogy nem elég a kalács és a bor, kevés az ünnepi jókívánság. Többet kell adni a székelyeknek, mindent oda kell adni a székelyeknek: a testüket, lelküket, nyugalmaikat, jövőjüket és utolsó sóhajukat!...

... és a cifraszűrös, ünneplő ruhás csonkamagyarországiak, a boldogok, a gazdagok lehajtott fejjel indultak a hontalanok után. Az utat mutatta nekik a hóköpenyes Királyhágó.

Ezt történt a legszomorubb magyar Karácsonyészakán, mikor Rákóczi szelleme végig-suhant az országon.

Dr. Winklerné Retteghy Margit.

A menekültügy és a társadalom.

Írta: Székely Ferenc.

Mióta a menekültügy szolgálatába szegődtem, bőven kínálkozik alkalom és mód figyelemmel kísérni mindazon jelenségeket és mozgalmakat, amelyek részben a menekültek körében és ügyeik ellátása körül, részben pedig a menekültek érdekében társadalmi téren napról-napra felmerülnek.

Eltelve és áthatva attól a gondolattól, hogy a menekültügy egy országos jelentőségű, mint nemzeti fontosságánál fogva az elsőrendű közügyek közé tartozik s mint ilyen a hazánisan érző és gondolkozó közönség érdeklődésére nemcsak számíthat, hanem támogatására is méltó és érdemes, — megfigyeléseim és tapasztalataim kapcsán — bizonyára több jóakarattal, mint hivatottsággal — megkísérlem legalább főbb vonásokban vázrajzát adni egyrészt a menekültügy mai állásának, másrészt pedig a menekültekkel szemben gyakorolt jólelkőségnak úgy az állam részéről, mint a társadalom körében.

A menekültügy országos, nemzeti, társadalmi és erkölcsi jelentőségénél fogva az állami intézmények közé tartozik ugyan, de mert az állam ezerféle bajai és kötelezettségei közepette annyi anyagi erővel legkevésbé sem rendelkezik, hogy az önhibájukon kívül, csupán magyarságukért és hazaszeretetükért hékés otthonukból kiüldözött és foglalkozásuktól megfosztott menekülteket a kívánt és kellő mértékben segélyezze, azon kényszerhelyzet állott be, hogy a társadalom áldozatkészségéből kell pótolni mindazon hiányokat, melyek a menekültek megélhetése és boldogulása terén eléggé sűrűn és bőven mutatkoznak. Csakis ez uton válik lehetővé, hogy a rájuk nehezedő terhes gondjukat valamennyire elviselhetővé tegyük. Ez pedig nemcsak hazafias cselekedet, de egyben keresztény emberbaráti kötelessége is minden teremtetett magyar léleknek.

Az ellenséges megszállás alatt álló ország-részekből menekültek ügyeinek egységes vezetésére az állam Országos Menekültügyi Hivatalát állított fel Budapesten. Ezen központi hivatal mellett egy 6—8 tagból álló véleményező testület: az Országos Menekültügyi Tanács működik a legtekintélyesebb társadalmi alakulatok sorából, akik megbízatásukat ingyen teljesítik. Ennek a Tanácsnak elnöke gróf Bethlen István.

Az Országos Menekültügyi Hivatal három, a m. kelet-, észak- és délmagyarországi főosztályra oszlik, míg az adminisztrációs ügyek vezetésével dr. Petrichovich-Horváth Emil államtitkár van megbízva. Az adminisztráció-vezetőnek közvetlenül alá vannak rendelve az elnöki, pénzügyi, gazdasági, propaganda osztályok, valamint a budapesti, miskolci, székesfehérvári, szombathelyi, kaposvári, szegedi és debreceni kirendeltségek.

A debreceni kirendeltség működési köre kiterjed Debrecen szab. kir. városra, Hajdu- és Szabolcs- egész vármegyékre, Bihar, Bereg, Ung, Ugocea és Szatmár vármegyék meg nem szállott területeire. A debreceni kirendeltségnek Nyíregyházán külön megbízottja is van. A kirendeltség vezetője dr. Darkó Jenő egyetemi tanár. A kirendeltségek ügyköre azonos az O. M. H. országos ügykörével, ügyrendjét pedig rendeletek és utasítások szabályozzák. A kirendeltségek ügykörét képezik az illetékesség megállapítása, törzskönyvezés, lakhelyváltozás nyilvántartás, igényjogosultság megállapítása és a segélyezés. A segélyezés kétféle: pénzügyi és természetbeni. Általános elvül szolgál, hogy lehetőleg természetbeni segélyezés adandó és nem pillanatnyi; hanem a menekült megélhetésének biztosítása, megteremtése, ami lakáselhelyezés, munkaközvetítés, kedvezményes és ingyen étkezés, valamint jogsegélyezés útján történik.

Szavak helyett beszéljenek a számok. F. évi december 20-ig itten törzskönyveztetett 1491 család 6051 lélekkel. Ebből 15 éven alóli 2323, 15 éven felüli 3748. Magánosok lélekszáma 1198. A kirendeltség területén az összes lélekszám 7269. Debrecenben lakó családok száma 713, a magánosoké 829, míg az összes lélekszám 3509. Ugyancsak számokban minden ékesszólásnál hathatósabban beszéljenek a tet-

tek. Folyó évi április elejétől november végéig a kirendeltség kiosztott a segélyre szoruló menekültek közt 201.642 K segélyt, befolyt készpénzben az elmúlt hó végéig 93816 K adomány. Ujabbán a segélyezés szigorubb korlátok közé van szorítva, ámbátor a menekültek száma napról-napra növekszik. Így állván a dolog, fokoznunk kell társadalmi erőnket, rokonérzésünket, gondoskodásunkat, mert a haza és emberbaráti szeretetből fakadó tettek még egész sorozatára van szükség.

Hazafias és keresztény emberbaráti érzésünknek önkéntelenül is meg kell nyilatkoznia menekült véreink mostoha sorsa iránt, amire nem csupán a gyászos jelen, a dicsőséges múlt, hanem a reményteljes jövő is kötelez. Rokonszenyünknek kiapadhatatlan forrasu magyar érzésünknek méltóbban nem adhatjuk jelét és bizonyosságát, mint azzal, ha ügyüket megértő gondnal és szeretettel felkaroljuk törekvéseikben, igyekezetükben őket támogatjuk.

Uj program, -- uj emberek

A nemzetgyűlés a miniszterelnök be-
széde nyomán megindult kormányprogram-
vitát folytatja és cifra szófacsarások, szó-
noki stílusgyakorlatok áradatának végig-
hallgatásával tölti drága idejét. Szó és szó
mindenfelé. — cselekedet, az mindig a
jövő feladata. Pedig hát: nem oda Buda!
Elég volt már...

A személyeskedések és királykérdési
szócsaták idejének le kell jórnia, mert ha
tovább folynak azok a nemzetgyűlésen, ir-
galmatlanul belepusztul ez ország népe.
Még van idő a cselekvésre, még áll a
tizenkettedik óra... De a levegőben már
szélednek a nagy veszedelem spórái,
már megvannyanak a retek, álmatlan szem-
ek kordják magukon a belső elégedet-
lenség mozaiklapjait, már türelenről és
mérsékletéről ismert higgadt fók néznek
össze némán egymással és homlokukon
az élet barázdái között elő-előtűnik a nagy
kérdés: meddig? A munkásság rongyok-
ban jár és hideg, háromlakban didereg,
a tisztviselők mindenüket elkótyavetyélték
és éhes gyomorral, meggémberedett uj-
jakkal fogják kezökben a tollat, mely
hiába sereg, hiába szorgoskodik. — nincs
kenyér... Szomorú, kétségbeesítő nehéz idők
ezek. Akik tűnnek, szenvednek, nyomor-
ognak, nélkülöznek, mint valóban névtel-
len hősök, egyre veszedelmesebben köze-
lednek ahhoz az időponthoz, amikor meg-
áll az agy mechanizmusa, megszűnik a
józan gondolkodás és az állati test dik-
tálja tovább parancsait. Akik tenni hiva-
táltak, akik segíteni képesek, azok pedig
szóvirágok közt tetszelegnek egymásnak
és személyes hiúságukat legyezgetik... Elég
volt! Munkát, munkát és munkát követel-
nek. Többet, még többet, sokkal többet
annál, mint amit eddig végeztek. Munkát,
mely okos és munkát, mely célvezető.
Mely eredménnyel jár, mely gyümölcsöt
terem. Szóvirággal nem ruházkozhatunk,
nem fűthetünk és nem esillapíthatjuk korgó
gyomrunkat! Nyissák föl végre szemüket
a politikus urak és lássák meg a vány-
nyadt arcokat, gondoktól beesett szemeket
és ruhátlanul didergő, térférgő testeket.
Vagy csak a hadimilliomosok, láncosok és
árdrágitók jól táplált, jól apolt jellegzetes
arcán akad meg a tekintetük?

Az Istenért. — nézzenek a keresztény
magyarságra is, szálljanak magukba és
dolgozzanak százszoros erővel és kitartás-
sal. Még itt a tizenkettedik óra, még kér
a korgó gyomor, még könyörög a nyomor
és szenvedés.

Emberek, kik nem éreznek

Olyan most az ember, mint az anyjától
elszakított eseesemő. S mint ahogy a cseesemő
vágyakozik vissza anyja kebelére, úgy sóvárog
a mi szívünk is az édes anyaföld után messze
Erdély béreire, a Máramarosi havasok felé...!

Vészes idők néma tanúi azok a béreiek,
amelyeket 1914. évben az oroszok ostromoltak.
Jöttek mint a sáskák, a Tisza vizéből itattak
mekány lovukat s az öreg népfelkelők álltak
az ostromot.

Alig voltam 17 éves, ott kellett hagynom
az édes otthonot. Nem tudja az, milyen nehéz
a teher, aki nem viszi, csak látja, nézi. Ti
sem tudjátok, debreceniek, mert nem próbál-
tátok ott hagyni a családi tűzhelyet, ahová oly
sok szép emlék fűzi az embert. Amit egy élet
keserves küzdelme megtakarított, amiért az
ember nélkülözött, amiért az ember a szájától
megvonta a falatot, hogy legyen, azt egyszerre
otthagyni az ellenség martalékának, ti debre-
ceniek azt nem tudjátok mit jelent. Nem pró-
báltátok. Nem laktatok, hetekig vagonokban,
nem aggodtatok az otthon maradt szegénység-
tek után...

Jöttek a nagy kárpáti esaták 1915-ben.
Vastag jégesapok ültek az eresz alatt, csak-
nem kötésig ért a hó. En még akkor boldog
gyermek voltam és az arra haladó fázó és di-
dergő katonákat örömmel hívtam be hozzánk,
dermedt tagjaikat felmelengetni. És ők jöttek.
Nem kérdeztem, hova valók és ki fiai vagytok.
Éhesek voltak, enni adtunk nekik.

Jöttek a muszákok, feldúltak mindent
kirabolták az élet hosszú során szerzett sze-
génységet, összetörték az edényeket, az asz-
talt, székeket feltűzelték, az élelmet felették.
S amikor haza térünk, a por szegényei let-
tünk. Nem volt semmink, újra kellett kezdeni
az életet ott, ahol az édes anyám valamikor
fiatal korában kezdte szegény.

A máramarosi szegény kis elhagyatott vis-
kóknak csak kérménye maradt meg. A sok évi
szenvedés, küzdelem eredménye oda volt.

Azán jöttek a nehéz idők, az oláh
rémmuralom napjai következtek. Ajkunkról el-
töltötték a magyar szót, a magyar imát. — A
magyar ruhát tintával mocskolták le, a nem-
zeti színű szalag viseléséért 25 botot adtak.

Menekülni kellett, mert nem akartuk
hagyni bekövetkezni azt, hogy saját hazánk
ellen fogjunk fegyvert. Ott hagytuk otthon-
k t, tűzhelyünket, azokat a kedves fenyves bér-
ceket, melyeknek fái alatt oly kedves napokat
töltöttünk s amelyekhez oly sok kedves szép
emlékünk köt.

Ma itt vagyunk. Nem kérünk alamizsnát,
nem járunk kéregetni. El kiki a maga módja
szerint.

S amikor a legnagyobb hideg van, szo-
bám fűtetlen, nedves ablakai olyanok, mint a
hörtöné, melynek falain úgy fénylik a vízcsöpp,
mint a kirakott gyémánt-kő, a butéliában és
mosdótálban jéggé fagy a víz, az ablakokon
jégvirágok virítanak, akkor a debreceni „ma-
gyar leveszi a dunnyhát erdélyi menekült test-
vére ágyáról, hogy ne lakhasson a szobában
és hideg vékony nyári paplant tesz az ágyra,
ami alatt akár meg is lehet fagyni.

S azok a magyarok, akik nem próbálták
az ellenséges inváziót, akik itthon eszik a jó
fehér kenyert, isszák a jó bort, meleg szo-
bában élnek, kutya bajuk sincs, az oláhok mit
sem vettek el tőlük, mert oláh tisztet hívtak
a kázuksba, azok most a didergő embertársuk-
ról lehúzzák a dunnyhát, hogy hadd fagyjon
meg az a kutya menekült.

S mindez miért? Azért, mert a Kárpátok
béresein nem engedték át a vadászó, éhes ellen-
séget, szenvedtünk hat éven keresztül, álltak
a esaták vészét, s most hogy hajléktalanok
lettünk, ez a köszönet érte...

Történt 1920. évben Debrecenben,
Mester-u. 21. szám alatt a hideg télvíz idején.

Egy erdélyi menekült.

Teleki miniszterelnök beteg

Budapest, dec. 24. Teleki Pál gróf, mi-
niszterelnök agyban tévő beteg. Lázas, s
előreláthatólag néhány napig nem láthatja el
a hivatalát.

HIREK

Hazudott

valaki, az kétségtelen. Csak azt nem tudjuk még, hogy kicsoda. A Vásáry-Baltazár--Keresztessy--Degenfeld--Márk bokréta hivatalos szöcsövében: az Egyetértésben olvasható, hogy Orbók Atilla honatya interpellációjában kirúccant a vidékre és a többi között azt a zöldséget is megengedte magának, hogy a Hajdúföldről azt állította, miszerint ez a lap „mikor a színházat egy kálvinista igazgató kapta meg, megfenyegette, hogy a zsidóknak ne adjon bérletet, mert különben az ébredők megtámadják.” S hozzá fűzi az említett képviselő ur, hogy őt „a debreceni legkiválóbb civis családok sarjai, városi tanácsosok és más jóhiszemű emberek informálták.” ... Ugyebár, kétségtelen, hogy itt valaki csunyán hazudik ... De kicsoda? ... A derék és ambiciózus honatya? ... Vagy a „legkiválóbb civis családok nagybajuszu sarjai? ... Vagy a civis családból származó tanácsnok? ... Vagy a többi „jóhiszeműek? ... Vagy a fentemlített diszes bokréta szöcsöve? ... Vagy talán mindnyájan, együtt és összevéve.

— A HAJDUFÖLD MERTÉKÉRT mai számunk mellett kapják helybéli előfizetőink. A vidéki előfizetőknak Újra küldjük meg. Belső ára 25 korona.

— Ha nem jön szén, nem lesz világítás! Karácsonyi ünnepek előestéjén Debrecen városi világítási vállalata a következő, hivatalos jelentést tette:

Folyó hó 23-án érkezett 80 tonna helyett 15. Mind elfogyott. Nincs semmi szénünk. Eddig még jelezve sincs. Ha nem érkezik, nem adhatunk világítást. Debrecen, 1920 dec. 24.

Ugy-e kedves dolog? Kau Gottlob szks. főmester gyönyörűen gondoskodott a kálvinista Róma karácsonyáról. Ha talán hosszunap lenne, akkor volna szén, mint ahogy volt is még hosszunapra és talán lesz rasasonorare is. Köső délután jött jelentés, hogy szén érkezett volna. Kétszeresen is fekete karácsonyunk lesz.

— A pápai követ a magyar kórházakért. Hivatalosan jelentik, hogy Schioppa pápai nunciának az antanthatalmak budapesti képviselőinél történt közbenjárására 25 ezer tona felsősziléziai szenet utaltak ki a magyarországi kórházak számára.

— Esküvő. Bakoss Saroltát, a Csokonai-színház művészművét szombaton, karácsony első napján délelőtt vezeti előtérhez dr. Schmidt Jenő ügyvéd.

— Bulgária visszautasítja az orosz közlekedési kísérletet. Koppenhágából jelentik, hogy a bolgár kormány visszautasította Oroszország orosz népbiztos felszólítását, hogy Oroszországgal állítsa vissza a diplomáciai viszonyt.

— Eljegyzés. Dr. Bayer Ferenc kereskedelmi iskola igazgató özvegyének leányát, Böszökyt, eljegyezte Bárány István uradalmi gazdaságtudósra.

— Költözködik az orosz szovjet. Revából jelentik, hogy Moszkvában igen nagy az izgalom, mivel nyilvánosságra jutott, hogy a szovjet elhatározta, hogy a külföldi kapitalistáknak nagyobb koncessziót ad. A népbiztosok tanácsa átköltöztet Pétervárra. A rend fenntartására kínai és lett csapatokat hoztak Moszkvába, ezek fedezete alatt hagyták el a népbiztosok is a várost.

— Eljegyzés. Szoboszlai Gizikét eljegyezte Papp József városi tisztviselő.

— Ifj. Kovács János festőművész képi-állítására 1920 december 19-én vasárnaptól 1921 január 5-ig, Csapó-u. 1. sz. 1. emelet.

— Az angol követ Prágában. Prágából jelentik, hogy Masaryk elnök külön kihallgatáson fogadta George Clark angol követet. A követ átnyújtotta György angol király sajátkezü levélét.

— Meghívó. A debreceni iparos dalegylet folyó évi december hó 25-én, karácsony első napján, az Aranybika dísztermében, Pálffy Lajos egyleti karnagy vezetésével, részben a városi népkönyvtára, részben a saját pénztárájára táncdal egybekötött dalestélyt rendez, melyre b. címet és kedves családját tisztelettel meghívja az elnökség. Belépő-díj vigalmi adóval személyenként 30 korona. Alapító tagok saját személyükre szabadjegyet élveznek. Az estély kezdete délután 4 óra, vége zárórakor. A zenét Rácz Laci és zenekara szolgáltatja. A terem fűtéséről, világításáról gondoskodva van. Jegyek előre válthatók Sarkadi Dezső Széchenyi-utca, Kurián Gyula óras, Forgács István Bádogos-utcai üzletében. 1. Nyitány, Rácz Laci zenekara. 2. a) dr. Széll Kálmán: Magyarok imája. b) Kreutzer-Hoppe: Esti dal. Eneklő a dalegylet. 3. Szvitlik Ferenc: Kuplók. 4. Lányi Ernő: 4 eredeti magyar dal, éneklő a dalegylet. 5. Magyar dalok. Eneklő zenekissérettel Ormós Jolán urleány. 6. Grabke-Rückert: Szerenád. Eneklő a dalegylet. 7. Szavlat. Ferkó Gyula urtól. 8. Verdi: Bórdal az „Ernani” című operából. Eneklő a dalegylet. Műsor után tánc záróráig.

Lemond a főispán?

Az egész városban szerte hirdeti a szabadkőművesek és zsidók kara, hogy Hubert Ottó főispán megbukott és vele bukott Debrecenben a „kurzus” is. Korai az öröm, vakoló vitések! Nem igaz, hogy a főispán, akinek kath. volta vörös posztó nemcsak a szabadkőművesek és zsidók, hanem a Baltazár-klika szemében is, — lemondott volna. Ez még nem is történelmi meg.

Mindössze annyi igaz, hogy a főispán telefonon jelentést tett a bizalmatlansági szavazásról a belügyi államtitkárnak, mert a belügyminiszter szabadságon van és irásban is felajánlja lemondását, amint ez általánosan ismert szokás, de ez esetben csak formaiasság mert ez a törvényhatóság mely még a régi örökre megbukott rendszer híveiből rekrutálódott, nem hivatalos arra, hogy a keresztyén-nemzeti alapra helyezkedett kormányzat és annak bizalmasa fölött páleát törjön. Az a habarék-társaság, melynek több tagja az internálás külsőbérrel került vissza régi jogon a törvényhatóság termébe, régesrég elvesztette a jog-címét arra, hogy az új rend ellen állást foglalhasson.

Majd az új törvényhatósági bizottság fogja megmondani hogy bizalmatlansággal viseltetik-e a keresztyén irányzat debreceni exponensével szemben? Ennek az új törvényhatóságnak bizonyára nem lesznek választott tagjai dr. Freund Jenő, dr. Gáspár Géza, Ullmann Salamon és társai, de még a zászlóhajtogató „örög ébredő” Márk Endre sem. Addig várjon a habarék-társaság a főispánbuktatással.

— Józsa István fuvarozási vállalata Péterfia-utca 25. Vállal mindennemű fuvarozást jutányosan, gyors és pontos teljesítés mellett helyben és vidéken.

— Pesten rekedt az uram! Meg se fog ismerni olyan szép leszek. Beiratkoztam a szé-pítóbe „Széchenyi kozmetikai intézet” Simonffy-utca 7 sz.

— A Move-naptárak megjelentek, díszkötésben kaphatók a Move-bazárban.

— Margit-fürdő állandóan nyitva.

— Karácsonyi táncestély a Royalban. Hó 25 és 26-an, azaz karácsony első és másodnapján délután 4 órai kezdettel sorsszással, szépségversenyvel, jóur ivárral egybekötött nagy karácsonyi estélyt rendezek. Az új táncestélyt nagy gazdálkodó, mint iparos ifjak részére január hó 3-án, hetikén kezdődik. Tisztelettel írt. Schöck János

— Újv. Tóth Kálmáné nyakkendő készítő műhelye Péterfia-u. 53. sz.

— A szegénygyermek karácsonyjára gyűjtést indítottunk olvasóközönségünk körében, melynek eredményéből kétezer koronát a Jótékony Nőegylet elnökéhez Fráter Erzsébet urhölgyhöz juttattunk el kiosztás végett, míg hatszáznyolevan koronát Markovics Árpád siketnéma-intézeti igazgató urhoz küldtünk el, hogy az intézet növendékeinek szerény karácsonyjának költségére fordítsa. Nemes szívű elvasóinkat illeti a köszönet megérte emberbaráti szeretetükért.

— Dr. Bohn Ede a budapesti fogászati klinika volt assistense fogorvosi rendelését Szent-Anna-u. 9. sz. alatt megkezdte.

— Rubin Farkas özvegye Kossuth-u. 15. sz. alatt (Kontsek Géza fűszerüzlete mellett) női divatüzletet nyitott. Blouse és pongyola különlegességei a legizlésebbek és a leg-lesőbbak.

— Pezsgős és boros üveget vesz a Török pezsgőgyár.

Bizalom Hubert főispánnak

Pénteken délelőtt fél 12 órakor az Ébredő Magyarok Egyesületének tisztán kálvinistakból álló küldöttsége jelent meg a főispán előtt, hogy kifejezze a főispán iránti bizalmát és az őt ért támadások fölötti megboltrákozását, amelyet az Egyesület elnöke vezetett, aki így kezdte beszédét: Eljöttünk Hozzád, mert az Ébredő Magyarokhoz is eljutott a hire annak az utszéli haramiakhoz méltó támadásnak, amely a kálvinista Róma komoly közgyűlési termét szentségtelenítette meg, ahol vásári komédiát rendeztek, ezekben a nehéz időkben, mikor főleg és elsősorban maguknak kellene hamut hinteniök a fejükre és a város ellen eikövetett súlyos bűneiket lehetőleg csendben vezetelni. Láttuk, hogy ezek a hazaáruló elemek vezeklés helyett briganti vakmerőséggel támadnak téged; támadnak nemcsak azért, vagy talán azért legkevésbé, mert katolikus vagy; támadnak azért, mert becsületes ember vagy, támadnak, mert igazságos, pártatlan szigorú, hozzáférhetetlen vagy, támadnak mert nem magadért, nem zsebedért, nem az ő zsebükért, nem önzésből, hanem e városért, közönségért, és a nemzet ügyéért, hazánk jövőjéért boldogulásáért dolgozol. Támadnak azért, mert megalkuvást nem ismersz, könyörtelenül irtod, csapolod le a büzös mocsaras fertőt. Abból a harcból azonban, amit ellened becsületes, piszkos kezek vezetnek, a bizalmatlansági nyilatkozat csalhatatlan jele a személyes érdemeidnek és az esetleges bizalomnyilvánítás annak a társaságnak a részéről, mely börtönökből nemrég kiszabadult bolsevista-zsidókból és prononszirozott szabadkőművesekből állott, szegyenedre válnék.

Ezután biztosította a főispánt, hogy a józan és becsületes keresztyén társadalom továbbra is bizalommal áll a háta mögött.

A főispán meghatva mondott köszönetet a bizalomért és a küldöttség lelkes helyeslése mellett jelentette ki, hogy szilárdan kitartva, továbbra is járja a tisztesség és becsületes kötelességteljesítés tövises útját.

Az asszony verve jó a karácsonyi műsor kedves falusi vigjátéka a „VIGSZÍNHÁZBAN”!

— **Hajdusági Vírradat.** Megjelent a 2-ik száma is ennek az élénken szerkesztett Émelapnak, mely hamarosan Hajdúvármegye legolvasottabb, közkeveltségű lapja lesz. A lap beosztása egész újkeletű és amerikai; szinte szembeszökő, mennyire kiemelkednek hasábjairól a hirdetések és a lap irányát, törekvéseit hirdető jelmondatok. A lap Debrecenben is kapható a Kónya-féle kistözsében, a Hajdúföld kiadóhivatalában és a keresztyén kistözsékben. Ára 2 korona.

— **Rendőri hírek.** Kőrözések: Adamovszky Lili, aki kémkedéssel van vádolva, s a kisvárdai községi fogdából megszökött. — **Nadács** Andor gacsályi születésű 25 éves, ref. nőlen földmives, jobb arcán lőtt seb, a helybeli katonai fogdából megszökött. A rendőrség mind a kettő körözését rendelte el. — **Lopások:** dr. **Hajós** Gáborné, Széchenyi-kert 12. alatti lakos tyukketrecét ismeretlen egyének feltörték és onnan néhány pár csirkét elloptak. A rendőrség nyomozza a csirkészeket. — A MAV. fűtőház főnöksége feljelentést tett a rendőrségen, hogy a debreceni pályaudvaron a 324-063. számú gőzmozdony szerszámcsomagját ismeretlen egyének feltörték és onnan több értékes szerszámot elloptak. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

— **Ostromállapot Fiumében.** Bécsből jelentik, hogy D'Anunzio kihirdette Fiumében az ostromállapotot, Fiumében minden ki- és bemenetelt betiltott. Felhívást intézett a lakossághoz, amelyben kintásra buzdítja a lakosságot. Rómában remélik, hogy az összeütközést el tudják kerülni.

— **Szászország — királyság.** Drezdából jelentik, hogy Szászországban megalakult a királyság pártja. A párt a régi dinasztiát akarja újra a trónra ültetni. A királyság pártja egész Szászországban nagy propagandát fejt ki; már saját újsággal is rendelkezik. Híveinek száma napról-napra nő.

Színház

Karácsony apó. Egyed Lenke darabjának premierje. Bábajos gyermekcsacogástól volt hangos tegnap délután a Csokonai-színház színpada; színre hozta a társulat **Egyed** Lenkének a Csokonai-színház tehetséges komikájának hatásos gyermek-darabját: „**Karácsony apó**”. A darab meséje szövevényes gyermekded naivitás, gördülékenysége mellett szórakoztató s a gyermekeket igazán mindvégig lebilincselő alkalmi darab. Egyed Lenke ez alkalommal nemcsak arról tanuskodott, hogy tehetséges előadó, hanem mint szerző is remekeit. Általában a bemutató a legteljesebb siker jegyében folyt le.

A színházak és mozgószínházak közleményei:
Szombaton Karácsony első napján d. u. mérsékelt helyárrakkal az **Ezüst sirdy** megy 8 órakor. Este a sárga csikó van műsoron. A Csokonai színházban.

Vasárnap d. u. 3 órakor Egyed Lenke látványos mesejátéka **Karácsony apó**, mérsékelt helyárrakkal este pedig „**Debreczenbe kéne menni**” kerül színre a Csokonai színházban.

Budai Ilonka az új szubrett primadonna hétfőn 27-én este lép fel először, a Lina grófnét játsza a **Cigány grófné**-ban. A többi szereplők a régiéek. Az előadás A) bérletben megy.

Nagy operettbemutató Debreczenben. Ma és holnap a Vígyszínház Falk Richárd „**Beszállásolás**” című operettje kerül színre este fél 7 és d. u. 8 órai kezdettel. — A színház jól futve van. A jegyeket nagyon keresik a színházi pénztárnál.

Little Fox. Detektívtörténet 6 felvonásban Rátkai és Bojda Juci főszereplésével ma és holnap az Urániában 1, 6 és 8 órakor. Jegyelővétel.

Az élet piacán. Két szerelmes szív regénye négy felvonásban. — Bemutatja az Arany bika mozi, 4, 6 és 8 órakor.

A Repülő lovas II. e kitűnő amerikai kalandtörténet második részét mutatja be az Apolló ma és holnap 4, 6 és 8 órakor.

Karácsony csodája. Francia Pathe film, az ifjúsági előadás az Apollóban.

Ujévi ajándék az Apolló, Uránia és Arany bika mozgószínházak nagyérdemű közönségének. Külön díj nélkül, pusztán a rendes jegy megváltásával minden látogatónak esélye van az értékes festmény illetve száz koronás megnyerésére. Sziveskedjék a nagyérdemű közönség is ügyelni arra, hogy a belépő jegyekről a jegyszedők tépjék le a szelvényt, a közönség pedig őrizze meg a jegyet. Minden 1920. december 27-től hétfőtől bezárólag december 30-ig, csütörtökig bármely előadásra megváltott jegy pályázik az ujévi ajándéka és pedig a zártszék zsöllye és páholyjegyek a festményre az I, II. és III. rendű jegyek a száz koronás bankjegyre. A letépett és dobozban elhelyezett szelvények közül hatósági személy által szilveszter estén 9 órakor elsőnek kihuzott szám kapja a festményt illetve a száz koronást.

„**A Sas utja**” világhírű regény film hétfőn az Urániában, főszereplő Lenkeffy Ica. Jegyelővétel.

MELEP
MOZGÓ BOC SKAY-TÉR

December 25-én Karácsony elsőnapján
Az utolsó hajnal
Rejtelmes történet 5 felvonásban.
A verőfényes keleten
Látványos.

Dec. 26-án, Karácsony másodnapján
A bűn
Társadalmi dráma 4 felvonás.
Válás előtt
Színmű 4 felvonásban.
Előadások kezdete délután 3, 5, 7, és 9 órakor.
Pénztáryitás d. e. 10 órakor. Helyárrak Páholy 12 K, Föld-zint 10 K, I. hely 8 K, II. hely 6 K, III. hely 4 K

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György**
DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Valutaárfolyamok

Budapest, dec. 24. (Nemz. St. tel. jel.)
A budapesti tőzsdén a mai napon a következő árfolyamokat jegyezték: Napoleon 1515—75, angol font 1930—40, dollár 543—529, márka 755—63, rubel 298—90, lei 650—55, sokol 660—46, korona dinár 12'90, lengyel márka 92—94.

A zürichi devizapiacson a magyar koronát 120-al jegyezték.

Román és vegyes lebélyegzésű pénzt legdrágábban vesz **Simon György**
Debreczen, Kossuth-utca 11.

DEBRECENI
Kalapgyár
SZÉLL és KÖSA
Női és férfi kalap megren-
delések és javítások gyorsan
és pontosan készítetnek
PIAC-U. 63 SZ.

TEGDÉS JÁNOS
Női, férfi és katonai egyenruhát és
elgáns sapkákat jutányosan készít
PÉTERFIA-UTCZA 60. SZÁM.

LENGYEL Fest, tisztít
Készíték gallérokat, ké-
zelőket, ingeket pon-
tos és szolid árban.
mindennemű férfi és női
ruhákat, gummikaabátot
minden színre 8 nap alatt
CSAP-U. 95. Pacsirta-u. sarok
Felvételi hely Piac-utca 63. sz. mosoda.

Apró hirdetések

MAKULATURA
50 kilogramos tétélekben
eladó a kiadóhivatalban

130 koronát
fizetek az arany gramm-
jéért Arany Bika bérház
Krámer

Rövény és Altmann
szőzők, piac 42. Pannónia épít-
let. Bármilyen e szakmába vágó
munkákat pontosan és juttá-
nyosan készítenek.

Aranyat
mindenfélé ezüstöt, brilli-
ánsot, gyöngyöt vesz —
Steiner Mihály Hatvan-u.
2. szám 1. emelet

Butorozott
szobát keres szerkesztő-
ségünk tagja. Cim a ki-
adóban.

Forgács István
művés
Bádógos-u.

Olcsó ház
mélyen leszállított árért
elköltözés miatt sürgősen
eladó Csapóker, Apponyi
utca 40. Azonnal beköl-
tözhető.

Bélyegzőgyár
és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

RONGYOT
mosottat, keresek meg-
vételre, 20—25 kilót napi
áron. Cim a kiadóban

Almaeladás
Simonfy-utca 11. sz. a.
pinczében tiszaháti arany
parmin és kenézi nagy-
ban és kicsinyben, ezen-
kívül kitűnő lekvár és
elsőrendű aszalmány el-
adó. Naponta reggel 9-től
este 6 óráig,

Rizkancsok
felvételnek fix zize-
tessel és jutalékkal
lapunk kiadóhivatalában

DOLLÁRT és mindenféle idegen pénzt,
román és vegyeslebélyegzésű
bankjegyeket legdrágábban vásárol **Rankai**
bankirodája Debreczen
Dégenfeld-tér 6. (Kenyérpiac.) TELEFON 209.

Szabó János
uri szabósága és egyenruházati cikkek raktára
Püspöki palota. (Nagytemplommal szemben.)

Rose nyelviskola
Széchenyi-utca 42. sz.

„**Nemzeti Hiteletintézet**”
betétel után
4% -ot
fizet. (Piac-utca 5. sz.)
(Alaptőke: 120 millió.)

Eladók
használt hutorok. Érte-
kezhetni Vár-u. 5. sz. a.

Eladó
egy 3 és fél éves jármos
tinó, fehér alapos Baross-
utca 6. sz.

Eladó
egy márványos, tükrös to-
illette asztal és egy vil-
lany-csillár. Megtekinthető
Burgondia-u. 3. délelőtt
10-től fél 1-ig.

Tyukaszné
konvenció fizetéssel fel-
vételi Kandia-utca 8.

Egyletkert-
utca 8. számú 2 ház hely
eladó.

Koros Sándor
főúti-szabó üzletében Piac-u. 69.
Saját készített elegáns férfi
öltönyök kaphatók.

TRÓPAPIR
fehér irodai és fo-
galmi eredeti cso-
magokban kapható
lapunk kiadóhivatalában.

Villany-motor
1,5 vagy 2 lóerőset
keresünk 4—5 hétre
bérbe esetleg megvé-
telre. Ajánlatokat a ki-
adóhivatalba kérek
,Villanymotor' jeligére

Debreczeni Gazdák
Bankja Részvénytársaság.
Kossuth-u. 17. Kölcsonó-
ket folyóit házakra, föld-
dekre és értékpapirokra.
Betéteket elfogad a beté-
tek után kamatot ad. Érté-
kpapirokat és idegen
pénzeket vásárol és elad.
Elfogad értékeket megör-
zés céljából és bérbe ad
(safé deposit) pánccel-
keszeket. Takarékpénztár
és bankügyletek minden
ágazatával foglalkozik.
Felelnek minden pénzügyi
műveletnél rendelkezésre
áll.

Ad 4093—1920. eln.

Hirdetmény

Debreczen sz. kir. város 1921. évi legtöbb adót fizetőinek névjegyzéke betekinthes és a netalan szükséges felszólalások megtehetése céljából az 1886. XXI. t.-c. 25. §-a értelmében folyó évi december 24-től 1921. január 2-ig a polgármesteri titkári hivatalban közszemlére van kitéve.

Ugyanott tehetik meg a jogosultak adójuk kétszeres számítása iránti igényük bejelentését, Debreczen, 1920. december 24.

Polgármester.

Eladó ingatlanok

- 1 Nyil-utczáo 8 szobás modern új ház
- 2 Faragó-utczán jövedelmező berház
- 3 Sarok-utczán osinos kis ház üzlettel
- 4 Sestakeriben 900 kvadrát szőlő házzal
- 5 Szotyori telepen 300 négyszögöl pusztaföld eladó, Dezső László irodája Maróthy György-utca 19. szám.

ad. 4093—1920. eln.

Adóhivatal betérjeszti a legtöbb adófizetők 1921. évi névjegyzékét.

HATÁROZAT.

Debreczen sz. kir. város legtöbb adót fizetőinek névjegyzéke betekinthes és a netalan szükséges felszólalások megtehetése végett az 1886. évi XXI. t.-c. 25. §-a értelmében folyó évi dec. hó 24-től 1921. január hó 2-ig terjedő időre a polgármesteri titkári hivatalban közszemlére kitétetik.

Erről, valamint arról, hogy a fenti t.-c. 26. §-a értelmében a törvényhatósági bizottsági tagság szempontjából adójuk kétszeres számítására jogosultak, ebbeli igényüket a polgármesteri titkári hivatalban kitétt öven bejelenthetik és igazolhatják, a város közönsége hirlapilag értesítettik.

Felkéretik a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara, hogy fenti törvénycikk 26. §-a alapján az adókétszeres számítására jogosultsággal bíró kereskedelmi és iparkamarai bel- és kültagok névjegyzékét szíveskedjék 8 nap alatt megküldeni.

Felkéretik a debreceni m. kir. állami rendőrkapitányság, hogy a mellékelt megküldött legtöbb adót fizetőkről készített kimutatás jegyzet rovatába a nyereség vágyból elkövetett büntett, vagy vétség miatt, továbbá a hivatalvesztésre politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére jogerősen elítéltek, továbbá azok neve után, kik a törvényhatóság területén legalább két év óta ingatlanlannal nem bírnak, vagy ugyanennyi idő óta ott nem laknak és adót nem fizetnek, vagy egyéb törvényes rendelkezések alapján törvényhatósági bizottsági tagok nem lehetnek — ezen körülményt jegyezze be s a névjegyzékét ekként sürgősen, de legkésőbb 8 nap alatt terjessze vissza.

Miről dr. Balogh Sándor polgármesteri titkár ur a hivatal által betérjesztett legtöbb adót fizetők névjegyzékének eredetben leendő kiadása mellett a m. kir. debreceni államrendőrkapitányság egy másolati példányának kiadása mellett határozatilag, a Debreceni Ujság, Debreceni Független Ujság, az Egyetértés, Hajdúföld c. napilapok alábbi hirdetmény egy-egy példányának kiadása mellett és a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara alábbi levelek útján értesítettnek.

Debreczen, 1920. december 24-én.

Dr. Vargha polgármester h.

Gyönyörű újévi ajándékok

Dr. Hegedűsné gyermekdivatházában. — Simonffy utca 2. sz.

Lapkihordó asszonyok

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában Jelentkezni lehet Piac-utca 59.

Gyönyörű nyakkendők,

SELYEMTÁRCZÁK és SELYEMZSEBKENDŐK

Sajátkészítésű FÉRFI FEHÉRNEMŰEK

Hermann Nándor és Társa

Piac-utca 10. Bikkával szemben.

MEGHIVÓ

a Debreczeni Ker. Alk. Sport Egylete folyó év Dec. 31-én, este 7 órai kezdettel az Angol Királynő kávéház összes termeiben tartandó

NAGY SILVESTERI

TÁNCZESTÉLYÉRE

Zenét RÁCZ LACZI zenekara szolgáltatja.

Belépőjegy: Családjegy (3 sz.) 50 K, személyjegy 20 K és a vigalmi adó.

A terem kellemesen fűtve.

Tisztelettel a

RENDEZŐSÉG.

Garai-utca 21. — Csapókert melletti Gerébi telep Irén-utca 38-40. — Emerich-telep Malvin-utca 40. számú házak és a Hadházi-utca 26. szám alatt levő 2 kat. hold pusztaföld. Ezek után tehát már ne teszenek érdeklődni!

Ezen ingatlanokat Debreczen legrégibb adásvételi irodája, a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat adta el!

Ezen vállalat alapított 1900-ban! Fennáll 21-ik éve.

Eladási megbízások felvételnek állandóan a Veres-utca 9. szám alatti irodában, reggeli 8 órától állandóan egész nap. Az eladók által, az eladás eszközösért egyetlen fillér közvetítési díjat sem kell fizetni!

Felkéretnek az eladó tulajdonosok arra, hogy megbízásukat mindig lehetőleg a hét első napjaiban, de legkésőbb péntek délig föltétlen adják föl a Veres-utca 9. szám alatti irodában, mert a péntek déli 12 óra után beérkező ingatlanok reklám-hirdetését már lehetetlenség a helyi lapok vasárnap számában elhelyezhetni!

Ifj. Nikházy László

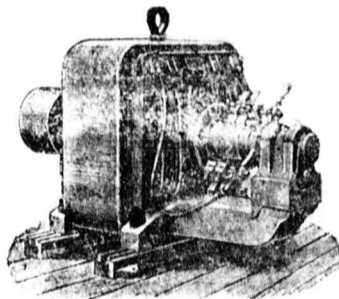
Műszaki üzlete. Püspöki palota udvarban. (Bejött II-ik kapun.)

Gőz, víz és légszesz szerelvények, fürdőszoba berendezési tárgyak.

Gázcsövek minden méretben. Spirál fűrók 0'5 mm. től.

Alacsony és magas nyomású tömítések. Minden méretben.

Malom berendezés és felszerelés. Tervrajz és költségvetés díjtalanul

Orvosi szerek: Orr-zuhanyozó, csőrös ivócsésze, férfi és női urinál, műszer és genytál, beteg éjjeli edény állandóan raktáron

Szivattyúk, szerszámok, gépek és műszaki cikkek raktára

Mindenféle gépeket veszek, bizományban is.

GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA, KOSSUTH-UTCA 2. SZÁM.

Alapított: 1868. évben.

Temetéseket a legolcsóbban eszközöl a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. TELEP: Homokkeri, Híd-utca 8. szám.

Uj találmány! Uj találmány!

Takarékos háziasszony

„Diadal” kézi mosógéppel

mossa hófehérre a ruhát. Ez a gép nem szagat, ötdrésznyi szappant fogyaszt és darabja csak 25 korona.

Viszonteladónak árengedmény!

Kapható

BLATTNER JÓZSEF

üveg képkeretező üzletében Debreczen. Csapó-u. 1. sz.

Ha olcsó és izléses

virágcsokrot, kosarat, koszorút akar vásároljon kizárólag

Rózsa Virágcsarnokban

Kossuth-utca 2. sz (Városháza épület) Művirágkoszorúk viszonteladásra a legolcsóbb gyári árban.

BUTOROK

saját gyáramban készült tömör keményfa és festett hálószobák és konyhaberendezések legolcsóbb gyári áron beszerezhetők

JANCSÓ TESTVÉSEK butor raktárában

Csapó-utca 17. szám. Telefon üzleti 10-30 szám. Telefon gyári 10-35 szám.

Ugyanott asztalos tanulók fölvételnek. Bárczi-utca 3. szám.

553—1920.

Pályázati hirdetmény.

Debreczeni Gazdasági Egyesület elnöksége ezennel pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett másodtitkári állás betöltésére.

Pályázhatnak nagykoru valamely hazai gazdasági akadémiát vagy tanintézetet végzett gazdák. Végzettségüket a pályázók esetleges eddigi működésüket hitelesített másolatban igazolni tartoznak. Ugyszintén a forradalmak alatti magatartás is igazolandó.

Másodtitkári illetményei: Évi fizetés 5000 (ötezer), lakbér 1000 (egy ezer) és 4800 (négyezernyolcszáz) korona drágasági pótlék. Megválasztott másodtitkár véglegesítése egy évi próbaidő után történik. Az állás elnyerése iránti kérvényel 1921. január hó 14-ig adandók be a egyesület titkári hivatalához (Debreczen, Piac-u. 61. szám.) Debreczen, 1920. dec. 21.

Elnök

Mindenféle

írásmunkák lemásolása és sokszorosítása írógépen egy vagy több példányban

Magánleveleket, szindarabokat, iskolai jegyzeteket lemásol izlésesen, írógépen bárhány példányban a NAGY LAJOS gépiró-, másoló és könyomdai sokszorosító vállalata.

Veres-utca 9 szám

Nyulbört

magas áron veszek
Péterfia 8. Kalapüzlet.

Hirdetmény

A Gándasági Takarékpénztár az előző évi bejegyzett cég 1920. évi december hó 19. napján megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta a társaság jelenlegi egy millió korona alaptőkéjének 10,000 db egyenként 100 korona névértékű bemutatásra szóló új részvény kibocsátása útján kettő millió koronára való felemelését. Az új részvények kibocsátására darabonként 105 koronában alapítottatott meg. Az új részvények a régiakkal egyenlő jogúak, azonban csak az 1921. évi június 30. napjánában részesednek. A részvényekért befolyó összegekből darabonként 5 korona a költségek fedezésére szolgál. Az újonnan kibocsátandó részvényekből 5000 db 100 korona névértékű részvényre a régi részvények tulajdonosait 105 koronás árfolyamon elővételi jog illeti meg oly módon, hogy minden két darab régi részvény után egy új részvény vehető át. Az elővételi jog a régi részvényeknek a társaság pénztáránál való bemutatása mellett 1921. évi január 31-ig gyakorolható. Az átvételi árat az elővételi jog gyakorlásakor készpénzben azonnal kell fizetni. A megállapított határidő elteltével az elővételi jog többé nem gyakorolható.

A régi részvényesek által át nem vett új részvényeket, valamint a régi részvényeseknek fel nem ajánlott 5000 db 100 korona n. ó. részvényt szabadkölcsön, de 105 koronánál nem alacsonyabb árfolyamon a közgyűlés felhatalmazása alapján az igazgatóság van jogosítva értékesíteni.

Az összes újonnan kibocsátandó részvényeknek teljes be kell fizetettnek 1921. április hó 30-ig. Debreczen, 1920. évi december 20. napján.

Az igazgatóság.

Lakáscsere

4 szobás elsőemelti modern lakás a központban 3-4 szobás földszinti lakással, ahol baromfi és sertés is tartható, elcserelem Dezső L. irodája Maróthy-u 19.

Pályázat.

A MAGYAR NEMZETI KÖNYV ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT R. T. pályázatot hirdet az üresedésben levő könyvelői állásra.

Megkívánatik a kettős könyvvitel en való jártasság. Előnyben részesülnek azon pályázók, kik hasonló vállalatnál már alkalmazásban voltak.

Pályázati kérvények a fizetési igény feltüntetésével az igazgatóságához címezve f. hó 28-ig adandók be. Ugyanott bővebb felvilágosítás nyerhető. Az állás január 1-én elfoglalandó.

Eladó földbirtok

Szabolcsmegyében 40 holdas birtok közel Debreczenhez belsővel együtt eladó Dezső László irodája Maróthy György-utca 19.

Eladó egy nagy és egy kis családi ház! Beköltözhető lakás!

Gyönyörű, modern uri ház a Csapó-u. végén levő Apafi-utcában, éppen a Trnka-gőzmalom mellett. Hatalmas nagy telekkel! Melynek részletes leírása a következő:

Apafi-u. 14. sz. sarokház

Maszív, téglapilót eszeréppel fedve, alá pinceszív, a következő lakosztályokkal: egy rendbeli utcai 2 szobás lakás a következő mellékkeliségekkel: előszoba, konyha, szoba, külön boros és külön zöldseges pince, elkülönített záros padlás, 2 fűkamara, sertésölő és baromfiölő, gazdasági udvar és konyhakert. Hat a lakosztályt a tulajdonos lakja, melyet összesített felsorolt mellékkeliségekkel együtt május 1-re, esetleg előbb is, átad a vevő részére.

Egy rendbeli 3 szobás utcai lakás, Mellékkeliségei a következők: előszoba, konyha, szoba, modernül berendezett fűdőszoba, belső angol klozettel, pince, fűkamara és külön záros padlás.

Udvani kerestépiletben egy szoba, konyha és fűkamara, mely azonnal át lehet adni a vevő részére beköltözhetőre.

Van továbbá külön mosókonyha, vízvezetékkel felszerelve. Vízvezeték mindentől, egyenként villanyvilágítás, eszerép és vaskályhák, szivattyús kut, külső angol klozettel, csatorna bevezetve, néhány darab gyümölcsfa.

A téglapilót még 5 évig adómentes, modern, szárnyajtókkal, tükrablakok, szafékkal.

Istálló is igen könnyen alakítható.
Ara 600 ezer korona.

Azonnal átvehető és beköltözhető szép kis egy szobás családi ház! Nagyon szép helyen! A Csapókertben, Vasuti-sor 23. szám

a csapókerti vasuti megállóval szemben! Villanyvilágítás bevezetve.

Igen jó karban tartott téglapilót, eszeréppel fedve, egy szép magas stukatoros és padlózott, szoba, konyha, veranda, baromfiölő, sertésölő, szivattyús kut, konyha kert. Mindentől villanyvilágítás!

Ara 110 ezer korona.

Ezen házak felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg azok vétele, ettől teendő le a vételi foglaló. IRODA: VERES-UTCA 9 SZÁM.
Hivatalos órák reggeltől estig át adóan.

FEHÉRTÓI BELA

temetkezési intézete Debreczen, Dégenfeld-tér 4. sz.

Minden rendű és rangú temetések összegéből 4 százalékos póztári engedélyt ad. Temetéseket legelőbbban kegyeletteljes pontossággal végez.

Belvárosi Szanatorium K. T. DEBRECZEN. KOSSUTH-U. 39. SZ.

Sebészeti, szürczeti, bel- és nőgyógyászati betegek részére.

Röntgen laboratorium!

I. oszt. élelmezés!

Karácsonyi és Újévi ajándékok

Parfümök, kimória és adjasztálva, Manikéur, Parfüm és To. szappanok, mindentféle piporocskok, szappanok stb. Korzó „EVA” arczkoscs és s appan Telefon 14-89 legelőbbban szereshetők be a Telefon 14-89

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

Dezső László

ingatlanforgalmi intézete és bankirodája Maróthy György-utca 19. sz.
FENNALL: 14 ÉV ÓTA.

ELAD ÉS VESZ:

erdő- és földbirtokot, gyárakat, malmokat, szőlőtelepeket, családi és bérházakat

Pénz-öcsönt folyósítást

ingatlanra leendő bekebelezésre és közszolgálatok bármely összeg erejéig

EZSŐ LÁSZLÓ

telekkönyvi ekl. volt rendőrfelügyelő irodája.

Asztali Tűzhelyek

készpenzre kaphaták

MEDGYASZAY IMRE

LAKATOSNÁLERZSÉBET-U 26

555-1920.

Pályázati hirdetmény.

Debreczeni Gazdasági Egyesület elnöksége erennel pályázatot hirdet az egyesület titkári hivatalában megüresedett tisztviselői állás betöltésére.

Pályázni szándékozók iskolai végzettségüket és irodai munkát végzésében való jártasságukat hitelesített másolatban igazolni tartoznak.

Fizetés havonta 500 korona. Az állás 1921. január 21-én elfoglalandó. Pályázati kérvények az egyesület titkári hivatalához (Debreczen, Piac-utca 61. sz.) 1920. december 28-ig adandók be.

Debreczen, 1920. december 21.

Elnök.

Modern berendezésű

Olaj és Kása

MALOM

Sas József gőzmalmában

NAGYLÉTÁN.

IRODISTANÓ

kinek a könyvelésben jártassága van, felvétetik lapunk kiadóhivatalában. Gyorsírásban jártasság megkívánatik. Előnyben részesülnek, kik már hasonló vállalatnál alkalmazásban voltak. Az állás azonnal elfoglalható. Bővebb felvilágosítás a kiadóban, Piac-utca 69.

Tölgyfa rönk

1 éves vagezu

200 cm hosszú 13-15 cm vastag, valamint kükfia bokorok teljes száraz, ömlesztve vagy telekben azonnal szállításra kész.

Polyánszky Ereszt

tűzfa és szénkereskedőnél Piac-utca 53. Telefon 182.